

SISÄLLYSLUETTELO

Vanhusneuvosto pöytäkirja 24.01.2019

1 § Pöytäkirjan kansilehti	1
2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
3 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
4 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	5
5 § Apulaiskaupunginjohtajan tilannekatsaus Vantaan organisaatiouudistuksesta	6
6 § Vammaisten ikäihmisten haasteet Vantaan palvelujärjestelmässä	7
7 § Vapaaehtoistoiminta Vantaalla	9
8 § Vanhusneuvoston toimintakertomus 2018	10
- Vanhusneuvoston toimintakertomus 2018	11
9 § Vanhusneuvoston 20-vuotisjuhlavuosi	17
10 § Vantaan vanhusneuvoston vuoden 2019 toimintasuunnitelman täydentäminen	18
- Vantaan vanhusneuvoston vuoden 2019 toimintasuunnitelma (lopullinen/hyväksytty 24.1.2019)	19
11 § Tiedoksi merkittävät asiat	23

1 §

Vanhusneuvoston kokous 1/2019

Aika: 24.01.2019 13:15-15:20

Paikka: Peltolantie 2 D, iso kokoushuone

Osallistujat

Jäsenet		Varajäsenet	
Särkelä Jussi, puheenjohtaja	X	Koskinen Jouko	-
Huvila Raimo, varapuheenjohtaja	X 13:15-15.00	Räisänen Pertti	-
Salmenkivi Eija	X	Salmenkaita Maija	-
Liimatainen Heimo	X	Natunen Tuula	-
Suomela Juha	X	Jormola Jukka	-
Martikainen Kaarlo	X	Söderberg Reijo	-
Lauren Leena	X	Eskelinen Ritva	-
Hakanen Paula	-	Laaksonen Sirkka	X
Niemi Pirkko	X	Peltonen Varpu	-
Toivonen Pirkko	X	Kaljula Ester	-
Salmi- Mehtonen Sirkka	X	Karjalainen Pirkko	-
Palomaa Ulla-Stina	X	Sandell Håkan	-
Asiantuntijaedustajat		Vara-asiantuntijaedustajat	
Salminen Mariela	X	-	-
Seurakuntayhtymä			
Lehtonen Iris,	-	Nurminen Marjo	X
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala			
Suvi Rytkönen-Halonen	X	-	-
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala			
Kallistahti Veli - Matti	-	Larkio Annukka	-
Sivistystoimen toimiala			
Lahnalampi- Lahtinen Minna,	-	Aaltio Anne	X
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Eläkejärjestöjen edustajat		Eläkejärjestöjen varaedustajat	
Irma Sihvonen / Eläkeliitto ry	-	Eija Savela / Eläkeliitto ry	X 13:30-15:20
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry	X	Iiona Rosenlund / Eläkeläiset ry	-
Taisto Mäntynen / Eläkkeensaajat ry	X	Jari Eklund/ Eläkkeensaajat ry	-
Marketta Savolainen / Kansalliset Seniorit ry	-	Ruben Karlsson/ Svenska Pensionärer rf	-
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry	X	Ritva Laurikainen / Julkisen alan eläkeläiset ry	-
Anneli Karhunen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	X	Taina Kulusjärvi-Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	-
Muut osallistujat			
Jenna Hirvonen, koordinaattori, sihteeri	X	Jaakko Niinistö, apulaiskaupunginjohtaja	X
Anne Aaltio, asiakasohjauksen päällikkö	X		
Marita Berghjelm, erityissosiaaliohjaaja	- (estynyt)		
Nonna Lemola-Palm, yhteisöyöntekijä	X		

Tuija Heikkinen, ohjaaja	X	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Jussi Särkelä

Pöytäkirjanpitäjä Jenna Hirvonen

Pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa (28.02.2019).

2 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 2

Esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

3 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 3

Esitys:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys seuraavin muutoksin: päätettiin lisätä esityslistalle kohdaksi 5 ”Apulaiskaupunginjohtajan tilannekatsaus Vantaan organisaatiouudistuksesta” -esitys.

4 §

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 4

Esitys:

Hyväksytään edellisen kokouksen (08.11.2018) pöytäkirja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

JN/JH

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö esittelee Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen tilannetta.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 5

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö esitteli Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen ajankohtaista tilannetta kaupunginjohtajan ja muutosjohtoryhmän Uusi Vantaa -toimikunnalle joulukuussa 2018 tekemän esityksen pohjalta. Niinistö kertoi, että uudistuksessa kaupunkiorganisaatio on tarkoitus jakaa viiteen toimialaan: kaupunkikulttuuri, kasvatus ja oppiminen, kaupunkiympäristö, sosiaali- ja terveystoimi sekä kaupunkistrategia ja johto. Niinistö mainitsi myös, että vanhusneuvosto ja muut vaikuttamistoimielimet tulevat todennäköisesti toimimaan kirjasto- ja asukaspalveluissa, joka on yksi kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueista.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja esitti kysymyksen luottamushallinnon mukautumisesta organisaatiouudistukseen. Niinistö totesi, että luottamustoimielinten toimintaan ei ole tulossa tässä vaiheessa suuria muutoksia, ja että lautakuntarakenne säilyy samana seuraaviin vaaleihin 2021 asti. Keskusteltiin myös vanhusneuvoston ja muiden vaikuttamistoimielinten toimintakäytäntöjen yhtenäistämisestä ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamisesta, ja todettiin että mahdolliset suuremmat uudistukset tehtäneen valtuustokauden vaihtumisen yhteydessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

6 §

Vammaisten ikäihmisten haasteet Vantaan palvelujärjestelmässä

VD/520/05.04.00/2019

AA/JH

Asiakasohjauksen päällikkö Anne Aaltio esittelee vammaisten ikäihmisten palveluja ja niihin liittyviä haasteita Vantaan palvelujärjestelmässä.

Vantaalla ikääntyvien kotona asuvien vammaisten asiakkuuksien hoito toteutuu kotona asumisen tuessa. Kaikki ikääntyvien vammaisten päätökset tehdään asiakasohjauksessa, joka on Kotona asumisen tuen yksi vastuualue. Erityisasumisessa olevien ikääntyvien vammaisten asiakkuudet hoidetaan erityisasumisessa. Esittelyssä painopisteenä on Vammaisten ikääntymiseen liittyvät erityispiirteet, palveluvalikko ja sen toteutuminen ikääntyvillä vammaisilla. Kaikkien palvelujen tilastoinnissa ei ole mahdollista saada ikäjaottelua, mutta suuntaviivat eri ikäryhmiin kuuluvista asiakkaista on olemassa. Esityksessä kerrotaan myös asiakasrajapinnassa tehtävästä työstä ja niistä menettelytavoista, joilla päätöksiä ikääntyvien vammaisten asioissa tehdään.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 6

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Asiakasohjauksen päällikkö Anne Aaltio kertoi, että kaikki vammaisia ihmisiä koskevat päätökset tehdään aina vammaisten asiakasohjauksessa, joka on yksi kotona asumisen tuen vastuualueista. Aaltio toi esiin, että Vantaan kaupungilla on seniorineuvonnan tapaan myös vammaispalveluita koskeva neuvontapalvelu, vammaisneuvonta.

Keskusteltiin siitä, miten ja kuka palvelutarpeen arvioinnin käytännössä tekee. Aaltio kertoi, että vammaiset tai iäkkäät henkilöt voivat pyytää arviointia esim. soittamalla vammais- tai seniorineuvontaan, ja tavoitteena on, että arviointi olisi tehtynä viiden päivän sisällä yhteydenotosta. Arviointiin osallistuu aina moniammatillinen tiimi ja siinä kiinnitetään huomiota elämän eri osa-alueisiin. Aaltio lisäsi, että päätöksien linjauksessa on käytettävissä sosiaali- ja terveystieteiden lakimiehen asiantuntemus.

Vammaisten ikäihmisten määrä Vantaalla herätti myös kiinnostusta, ja Aaltio kertoi esimerkkeinä vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun piirissä olevan 3400 asiakasta, joista 68% on 65 vuotta täyttäneitä, ja henkilökohtaista apua saavista 700 asiakkaasta noin 230 olevan 65 vuotta täyttäneitä. Vanhusneuvoston puheenjohtaja kysyi vammaisten henkilöiden ikääntymiseen liittyvistä erityispiirteistä palveluiden näkökulmasta, esim. palvelutalossa asuvan vammaisen henkilön täyttäessä 65 vuotta. Aaltio kertoi, että asumiseen ei tule muutoksia, mutta päivätoiminnan osalta saatetaan harkita, olisiko hyvä siirtyä ikääntyneille suunnattuun päivätoimintaan. Lisäksi tiedusteltiin jonoa palveluasumiseen, ja Aaltio totesi, että vammaisten henkilöiden osalta jonoa ei ole, ja että asumispalveluita voidaan järjestää myös kotiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Vapaaehtoistoiminta Vantaalla

VD/523/05.04.00/2019

NL-P/TH/JH

Yhteisötyöntekijä Nonna Lemola-Palm (vastuualueena vapaaehtoistoiminnan koordinointi) esittelee vapaaehtoistoiminnan kokonaisuutta kaupunkitasolla ja vapaaehtoistoiminnan ohjaaja Tuija Heikkinen kertoo vapaaehtoistoiminnasta vanhus- ja vammaispalveluiden sekä kotona asumisen tuen näkökulmasta.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 7

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Yhteisötyöntekijä Nonna Lemola-Palm kertoi vapaaehtoistoiminnasta yleisesti ja työstään kaupungin vapaaehtoistoiminnan koordinaattorina. Lemola-Palm korosti, että vapaaehtoisena toimiva ei koskaan korvaa ammattilaisten työtä, vaan kunnan vastuulla on sen lakisääteiset tehtävät. Toisinaan voi tulla rajanvetotilanteita, joita voidaan Lemola-Palmin mukaan miettiä yhdessä yhteistyöntekijän kanssa. Vapaaehtoistoiminnassa korostuvat nykyään keikkaluonteiset, lyhytaikaiset tehtävät, mutta myös pitkäkestoisempia tehtäviä löytyy. Lemola-Palm esitteli lisäksi erilaisia toimintamuotoja ja paikkoja, joissa vapaaehtoisena voi Vantaan kaupungilla toimia.

Todettiin, että Vantaan kaupungilla toimivia vapaaehtoisia on noin 1000, mutta järjestöjen piirissä vapaaehtoistyötä tekee huomattavasti suurempi määrä ihmisiä.

Ohjaaja Tuija Heikkinen vanhus- ja vammaispalveluiden kotona asumisen tuesta kertoi vapaaehtoistoiminnasta ikäihmisten parissa. Vapaaehtoisia toimii hänen mukaansa mm. ikääntyneiden päivätoiminnassa, korttelikerhoissa emäntinä tai isäntinä, ystävätoiminnassa ja ulkoiluavussa. Heikkinen kertoi, että kaikki vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet haastatellaan, jonka jälkeen katsotaan yhdessä sopiva tapa toimia vapaaehtoisena. Kaikki vapaaehtoiset myös perehdytetään tehtäviinsä, ja alkuhaastattelussa tehdään sopimus vapaaehtoistoiminnasta.

Keskusteltiin menokaveri- ja kulttuuriluotsi -toiminnoista sekä järjestöjen käytettävissä olevien tilojen saatavuudesta kaupungilla. Todettiin, että kuntalaispalveluissa ollaan tekemässä kartoitusta tilojen osalta, ja että tiloista voisi olla erillinen esittely jossakin loppukevään kokouksista.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

8 § Vanhusneuvoston toimintakertomus 2018

673/05.04.00/2019

JS/TM/JH

Vantaan vanhusneuvoston toimintakertomuksessa kuvataan vanhusneuvoston toimintaa vuonna 2018. Vanhusneuvoston hyväksyttyä toimintakertomuksen se menee kaupunginhallituksen tiedoksi. Puheenjohtaja ja syys-joulukuussa 2018 vanhusneuvoston sihteerinä toiminut osallisuus- ja yhteisöpalveluiden suunnittelija Tuija Mustajärvi esittelevät toimintakertomusluonnoksen.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 8

Esitys:

Hyväksytään vanhusneuvoston vuoden 2018 toimintakertomus.

Liitteet:

- Vanhusneuvoston toimintakertomusluonnos 2018

Käsittely:

Syys- joulukuussa 2018 vanhusneuvoston sihteerinä toiminut osallisuus- ja yhteisöpalveluiden **suunnittelija Tuija Mustajärvi** esitteli vanhusneuvoston vuoden 2018 toimintakertomuksen, joka on pöytäkirjan liitteenä. Toimintakertomusluonnokseen ei tullut muutosesityksiä. Keskusteltiin maakunnallisen vanhusneuvoston perustamisen vaikutuksista Vantaan vanhusneuvostoon, ja todettiin että kuntien omien vanhusneuvostojen on tarkoitus säilyä tästä huolimatta.

Päätös:

Hyväksyttiin vanhusneuvoston vuoden 2018 toimintakertomus.

Vantaan vanhusneuvoston toimintakertomus 2018

Hyväksytty XX.X.2019

1. Vanhusneuvoston tehtävä ja jäsenet

Vanhuspalvelulain myötä vanhusneuvosto tuli lakisääteiseksi vuoden 2014 alusta. Uuden kuntalain mukaan 1.6.2017 (27 §) kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vantaan vanhusneuvoston päivitetty toimintasääntö hyväksyttiin Vantaan kaupunginhallituksen kokouksessa 28.8.2017.

Toimintasäännön mukaan Vanhusneuvosto

1. **osallistuu** ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimielinten kanssa
2. **osallistuu** ikääntyneiden terveyttä ja hyvinvointia sekä itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen suunnitteluun sekä seuraa ja arvioi näiden palvelujen toteutumista
3. **edistää** ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien palvelujen suunnitteluun valmisteluun ja seurantaan
4. **ottaa kantaa ja antaa lausuntoja** asioista, joilla on vaikutusta iäkkään väestön elinoloihin ja iäkkäiden henkilöiden palveluihin
5. **laatii** oman toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen

Vanhusneuvosto toimikaudelle 2017-2019 nimettiin uuden toimintasäännön mukaisesti 11.9.2017 kaupunginhallituksen kokouksessa. Varsinaisia jäseniä on 12 ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Lisäksi vanhusneuvostoon on pyydetty asiantuntijaedustajat Vantaan kaupungin neljältä toimialalta ja seurakuntayhtymästä. Huhtikuusta 2018 lähtien kokouksiin osallistuu kutsuttuina edustajina myös kuuden eläkejärjestön edustajat, joilla on myös henkilökohtaiset varaedustajat. Vanhusneuvosto siirtyi keväällä 2018 hallinnollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta konserni- ja asukaspalveluiden toimialalle.

Vanhusneuvosto 2017– 2019

Puheenjohtaja Jussi Särkelä

Varapuheenjohtaja Raimo Huvila

Sihteerinä vuoden 2018 aikana toimivat Outi Iharvaara (tammi-maaliskuu), Lotta Silfverberg (huhti-elokuu) ja Tuija Mustajärvi (syys-joulukuu)

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Vantaan kaupunki

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala
Kuntalaispalvelut

Jussi Särkelä	Jouko Koskinen
Raimo Huvila	Pertti Räisänen
Eija Salmenkivi	Maija Salmenkaita
Heimo Liimatainen	Tuula Natunen
Leena Lauren	Ritva Eskelinen
Juho Suomela	Jukka Jormola
Paula Hakanen	Sirkka Laaksonen
Pirkko Niemi	Varpu Peltonen
Pirkko Toivonen	Ester Kaljula
Sirkka Salmi- Mehtonen	Pirkko Karjalainen
Ulla-Stina Palomaa	Håkan Sandell
Kaarlo Martikainen	Reijo Söderberg

Asiantuntijaedustajat ja heidän varaedustajansa

Konserni- ja asukaspalvelut (Konsas)

Suunnittelija Leea Halmén, Aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen (21.2.2018 saakka)
(22.10.2018 saakka),

Kuntalaispalveluiden johtaja Iiris
Lehtonen (23.10.2018 alkaen)

Osallisuuspäällikkö Marjo Nurminen
(23.10.2018 alkaen)

Maankäytön, rakentamisen ja
ympäristön toimiala (Mato)

liikenneinsinööri Olli Tamminen

Aluearkkitehti Anitta Penttimäki (11.10.2018 saakka)

Sivistystoimen toimiala (Sivi)

Liikuntatoimen johtaja Veli-Matti
Kallistahti

Kulttuuritoimen johtaja Annukka Larkio

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
(Soster)

vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja
Minna Lahnalampi- Lahtinen

Kotona asumisen tuen päällikkö
Päivi Keskinen

Vantaan seurakuntayhtymä
diakoni Mariela Salminen

yhteisen seurakuntatyön johtaja Pontus Salmi (11.10.
saakka), vs. yhteisen seurakuntatyön johtaja Jari Saarinen
(7.11. alkaen)

Vantaan kaupunki

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala
Kuntalaispalvelut

Eläkejärjestöjen edustajat ja heidän varaedustajansa (huhtikuun 2018 kokouksesta lähtien)**Varsinainen jäsen**

Irma Sihvonen / Eläkeliitto ry
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry
Taisto Mäntynen / Eläkkeensaajat ry
Marketta Savolainen / Kansalliset Seniorit ry
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry
Anneli Karhunen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry

Varajäsen

Eija Savela / Eläkeliitto ry
Ilona Rosenlund / Eläkeläiset ry
Jari Eklund/ Eläkkeensaajat ry
Ruben Karlsson/ Svenska Pensionärer rf
Ritva Laurikainen / Julkisen alan eläkeläiset ry
Taina Kulusjärvi-Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry

2. Vanhusneuvoston toiminta

2.1 Vanhusneuvoston kokoukset, lausunnot ja kannanotot vuonna 2018

Vanhusneuvoston kokoukset

Vanhusneuvoston kokouksissa arvioitiin ja seurattiin palvelujen suunnitelmia ja niiden toteutumista. Tarpeen mukaan kutsuttiin eri asiantuntijoita esittelemään uusia toimintoja ja palvelujen suunnitelmia. Toimialojen asiantuntijat toimivat yhdyshenkilöinä vanhusneuvoston ja toimialojen välillä. Heidän tehtävänsä on tuoda toimialansa ikääntyviä koskevat aiheet vanhusneuvoston käsittelyyn ja viedä vanhusneuvoston aloitteet, kannanotot ja kehittämis ehdotukset toimialansa vastuuhenkilöiden käsiteltäviksi.

Vanhusneuvoston jäsenet ovat yhteyshenkilöitä kuntalaisiin päin. He saavat taustayhteisöiltään mielipiteitä, kokemuksia ja kehittämis ehdotuksia käsiteltäviin aiheisiin.

Vanhusneuvosto kokoontui vuonna 2018 yhteensä yhdeksän kertaa. Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen vieraili vuoden viimeisessä kokouksessa kertomassa ja keskustelemassa kaupungin ajankohtaisista asioista.

Kevään 2018 kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia aiheita:

- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman 2018-2022 valmistelu
- Yleiskaavatyön valmistelu

- lääkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyys ja laatu -raportti
- Vantaan palveluverkkosuunnitelma
- Osallistuva Vantaa -malli
- Kulttuurinen vanhustyö
- Omaishoito Vantaalla
- Vantaan kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2022
- Myyrmäen kaavarunko
- Etsivän ja osallistuvan vanhustyön toimintamalli

Syksyn 2018 kokousaiheita olivat mm.:

- Senioriliikunnan raamit Vantaalla
- Menokaveri-toiminta
- Kirjastojen tulevaisuus Vantaalla
- Potilas- ja sosiaaliasiamiehen toiminta
- Uusi Vantaa -organisaatiouudistus
- Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus

Lausunnot, kannanotot ja ehdotukset

Vanhusneuvosto antaa kannanottoja ja lausuntoja ikäihmisille tärkeistä asioista. Osa lausunnoista pyydetään valmistelijoiden toimesta ja osa tehdään vanhusneuvoston omasta aloitteesta. Vuonna 2018 Vantaan vanhusneuvosto antoi oma-aloitteisesti kaksi lausuntoa, joista toinen koski vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetuspalvelujen kilpailuttamista ja toinen Vantaan kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa 2018-2027 ja talousarvioesitystä 2019. Lisäksi vanhusneuvosto otti kaupunginjohtajan vierailun yhteydessä 8.11. kokouksessaan kantaa siihen, että sen tosiasialliset vaikuttamismahdollisuudet on huomioitava Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen yhteydessä.

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostot päättivät syksyn tapaamisessaan julkaista yhteisen kannanoton HSL:n seniorialennukseen liittyen. Lisäksi samasta aiheesta julkaistiin Helsingin Sanomissa Helsingin vanhusneuvoston valmisteleva mielipidekirjoitus, jossa kaikki pääkaupunkiseudun vanhusneuvostot olivat mukana.

2.2 Vanhusneuvoston toiminta Vantaan kaupungin ikääntyneiden palveluiden parantamiseksi ja turvaamiseksi

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman 2018- 2022 laatimiseen ja seurantaan osallistuminen

Vanhusneuvostosta oli edustus ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman 2018-2022 valmisteluryhmässä, ja asiaa käsiteltiin myös vanhusneuvoston kokouksissa. Kaupungin uusi hyvinvointiohjelma, johon ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma sisältyy, hyväksyttiin kaupunginhallituksessa maaliskuussa 2018 ja kaupunginvaltuustossa huhtikuussa 2018. Vanhusneuvosto seuraa hyvinvointisuunnitelman toteutumista kokouksissaan.

Vanhuspalvelulain toteutumisen seuranta

Vanhusneuvosto käsitteli kokouksissaan vanhuspalvelulain edellyttämiä palveluja ja niiden laatua eri näkökulmista, esimerkiksi läkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyys ja laatu -raporttia, etsivää ja osallistuvaa vanhustyötä, kuuden suurimman kaupungin palvelujen ja niiden kustannusten vertailua, kotihoidon tilannetta ja perhehoitoa.

Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen valmisteluun osallistuminen

Vantaan kaupunki järjesti vaikuttamistoimielimille Uusi Vantaa -yhteistilaisuuden 23.10.2018. Tilaisuuteen osallistui viisi henkilöä kustakin vaikuttamistoimielimestä. Tarkoituksena oli saada toimielinten asiantuntemus edustamansa ryhmän osalta osaksi Vantaan organisaatiouudistuksen (ns. Uusi Vantaa) valmistelua. Tilaisuudessa kerättiin osallistujien näkemyksiä mm. viestintään, osallisuuteen, päätöksentekoon ja palveluihin liittyen.

Ikääntyneiden liikenneturvallisuus

Vantaan terveystoimet ja vanhusneuvosto järjestivät yhdessä Liikenneturvan kanssa avoimen ja maksuttoman ikäautoilijan teematilaisuuden Tikkurilassa 12.9.2018. Tilaisuuden tarkoituksena oli auttaa osallistujia ymmärtämään ikääntymisen vaikutuksia ajokykyyn ja ajamiseen ja antaa tietoa ikäautoilijan tyypillisistä vaaratilanteista ja siitä, miten niitä voi välttää. Tilaisuudessa oli runsaasti osallistujia.

Muu toiminta

Vanhusneuvostoa ei pyydetty vuoden 2018 aikana mukaan Vantaan kaupungin toimialojen palvelujen kehittämiseen eikä ennakko vaikutusten arviointitilaisuuksiin.

Yhteistyö muiden kaupunkien vanhusneuvostojen kanssa

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen tapaaminen pidettiin Helsingissä 23.10.2018. Tapaamiseen osallistui yhteensä 28 vanhusneuvoston jäsentä (+ sihteeri) Helsingistä, Espoosta, Kauniaisista ja Vantaalta. Vantaalta tilaisuuteen osallistui kuusi jäsentä (+sihteeri). Tapaamisessa oli HSL:n asiantuntijapuheenvuoro seniorialennukseen liittyen, ja lisäksi kuultiin kuulumiset kuntien vanhusneuvostojen ajankohtaisista asioista.

2.3 Myönteisen vanhuskäsityksen edistäminen

Vanhusneuvostolla on oma sivusto Vantaan kaupungin nettisivujen osana. Vanhusneuvoston omia sivuja ylläpidettiin viemällä sinne toimintasuunnitelma, uutiskirjeet, lausunnot, kannanotot ja muita ajankohtaisia asioita.

Vanhusneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat ovat nähtävillä 31.8.2015 alkaen Vantaan kaupungin nettisivuilla sekä lisäksi marraskuusta 2017 Vantaan kaupungin luottamushenkilöiden extranet-sivustolla.

Vantaan vanhusneuvostolla on oma esite, jota jäsenet jakavat tarpeen mukaan. Esite vaatii päivittämistä vanhusneuvoston siirryttyä hallinnollisesti asukaspalveluiden toimialalle. Vanhusneuvosto julkaisi vuoden aikana kuusi uutiskirjettä, jotka julkaistiin vanhusneuvoston nettisivuilla ja lähetettiin sähköisesti uutiskirjeen tilanneille. Vuonna 2019 erillistä uutiskirjettä ei enää julkaista, sillä kaikille avoimet kokousasiakirjat antavat hyvän kuvan vanhusneuvoston toiminnasta.

Loppuvuodeksi suunniteltu glögitilaisuus sidosryhmille päätettiin resurssisyistä jättää järjestämättä.

2.4. Muu toiminta

Vanhusneuvoston edustaja osallistui Uusimaa 2019 -hankkeen 21.11.2018 järjestämille maakuntatreffeille, joille oli kutsuttu edustajat kaikista Uudenmaan kuntien lakisääteisistä vaikuttamistoimielimistä. Tilaisuuden tavoitteina oli mm. miettiä maakunnan tulevien vaikuttamistoimielinten tehtäviä ja luoda toimintatapoja tulevan maakunnan ja kuntien vaikuttamistoimielinten yhteistyölle. Tilaisuudessa ehdotettiin, että maakuntaan perustettaisiin jo valmisteluvaiheessa vanhusneuvosto, jossa olisi edustajia kaikista niistä kunnista, joissa on jo kunnallinen vanhusneuvosto.

9 § Vanhusneuvoston 20-vuotisjuhlavuosi

679/05.04.00/2019

JH

Vantaan vanhusneuvosto on perustettu vuonna 1999, ja vuonna 2019 vietetään neuvoston 20-vuotisjuhlavuotta. Keskustellaan juhlavuoden tarjoamista mahdollisuuksista vanhusneuvoston näkyvyyden ja vaikuttavuuden edistämiseksi.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 9

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Vanhusneuvoston uusi sihteeri, **koordinaattori Jenna Hirvonen**, esitteli alustavia ajatuksia 20-vuotisjuhlavuodesta vanhusneuvoston puheenjohtajan kanssa käydyn keskustelun pohjalta. Todettiin, että sihteerille voi lähettää ehdotuksia juhlavuoteen liittyen, ja että käsitellään asia tarkemmin seuraavassa kokouksessa. Lisäksi todettiin, että juhlavuotta varten ei ole erillistä budjettia, mutta pienet lisäkustannukset ovat mahdollisia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

10 §

Vantaan vanhusneuvoston vuoden 2019 toimintasuunnitelman täydentäminen

VD/7319/00.01.02.00/2018

JS/TM/JH

Vanhusneuvosto hyväksyi vuoden 2019 toimintasuunnitelmansa vuoden 2018 viimeisessä kokouksessa 8.11.2018. Toimintasuunnitelmasta jäi puuttumaan tieto vuonna 2019 vietettävästä vanhusneuvoston 20-vuotisjuhlavuodesta. Vanhusneuvoston sihteerinä syys-joulukuussa 2018 toiminut osallisuus- ja yhteisöpalveluiden yksikön suunnittelija Tuija Mustajärvi ja vuoden 2019 alusta sihteerinä aloittanut koordinaattori Jenna Hirvonen esittelevät toimintasuunnitelmaan ehdotetut, juhlavuotta koskevat täydennykset.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 10

Esitys:

Hyväksytään vanhusneuvoston toimintasuunnitelman 2019 osaksi neuvoston 20-vuotisjuhlavuotta koskevat täydennykset.

Käsittely:

Vanhusneuvoston sihteerinä syys-joulukuussa 2018 toiminut osallisuus- ja yhteisöpalveluiden yksikön suunnittelija **Tuija Mustajärvi** esitteli aiemmin hyväksytyyn vuoden 2019 toimintasuunnitelmaan ehdotettavat lisäykset:

- lisätään tieto 20-vuotisjuhlavuodesta toimintasuunnitelman ensimmäiselle sivulle ja yhdistetään jo aiemmin suunnitelmassa ollut Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen jakaminen tähän
- lisätään tieto 20-vuotisjuhlavuodesta toimintasuunnitelman sivulla 3 olevaan "Vanhusneuvoston tunnettuuden lisääminen ja yhteistyön vahvistaminen" -kohtaan

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hyväksytty toimintasuunnitelma 2019 (täydennyksillä)

Vantaan vanhusneuvosto
Hyväksytty 24.1.2019

Vantaan vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2019

Vanhusneuvostotoiminnan lakisääteisyys

Kuntalain § 27 ja vanhuspalvelulain § 11 mukaan vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisissä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemien palvelujen kannalta. Vanhuspalvelulain § 11 mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemiseksi laadittuun suunnitelman valmisteluun (5 §) sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin (6 §). Vantaan vanhusneuvoston toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon kuntalain ja vanhuspalvelulain velvoitteet.

Vantaan vanhusneuvosto

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin. Vantaan kaupunginhallitus on hyväksynyt Vanhusneuvoston toimintasäännön 28.8.2017.

Toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston varsinaiset jäsenet (vähintään 10) sekä heidän varajäsenensä kahden vuoden toimikaudelle. Kaupungin toimialojen ja Vantaan seurakuntayhtymän asiantuntijaedustajat ja heidän varahenkilönsä nimetään vanhusneuvostoon toimialojen ja seurakuntayhtymän esitysten mukaisesti kahden vuoden toimikaudeksi.

Kaupunginhallitus on nimennyt vanhusneuvoston jäsenet (12), heidän varajäsenensä (12) toimikaudelle 2017- 2019 kaupunginhallituksen kokouksessa 11.9.2017. Lisäksi vanhusneuvostoon on nimetty asiantuntijaedustajat kaupungin toimialoilta ja seurakuntayhtymästä (5). Huhtikuusta 2018 lähtien vanhusneuvoston kokouksiin on kutsuttuina asiantuntijaedustajina osallistunut myös kuuden (6) eläkejärjestön edustajat. Myös asiantuntijaedustajilla on omat varajäsenensä.

Vanhusneuvosto 20 vuotta

Vantaan vanhusneuvosto on perustettu vuonna 1999, joten toimintavuosi 2019 on neuvoston 20-vuotisjuhlavuosi. Merkkivuosi tuo mukanaan monia mahdollisuuksia neuvoston näkyvyyden lisäämiseen ja ikääntyneiden kuntalaisten aseman esillä pitämiseen. Juhlavuoden kunniaksi vanhusneuvosto jakaa ensimmäistä kertaa Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen asialle, teolle tai hankkeelle, joka on erityisesti edistänyt ikäihmisten hyvinvointia, asemaa tai oikeuksia Vantaalla. Muista mahdollisista merkkivuoden toimenpiteistä päätetään erikseen vuoden aikana.

Vuoden 2019 toiminnan painopisteet:

1. Vanhusneuvoston lakisääteisen roolin vahvistaminen käytännön tasolla

Toimenpiteet:

- Ø Vanhusneuvosto seuraa aktiivisesti kaikkien toimialojen suunnitelmien valmistelua ja pyrkii vahvistamaan niin vanhusneuvoston kuin yleisesti ikäihmisten osallisuutta valmistelussa.
- Ø Vanhusneuvosto seuraa ja arvioi ikääntyneiden palvelujen kehittymistä ja laatua sekä yleisten palveluiden kehityksen vaikutusta ikäihmisiin (esim. digitalisaatio).
- Ø Vanhusneuvosto tekee tarpeen mukaan aloitteita ja kannanottoja ja antaa lausuntoja ikäihmisille merkittävistä asioista.
- Ø Vanhusneuvosto tekee toimintavuoden aikana ainakin yhden vierailukäynnin johonkin ikäihmisten palvelujen kannalta keskeiseen kohteeseen (esim. palvelutalo) Vantaalla.

2. Vanhusneuvoston tunnettuuden lisääminen ja yhteistyön vahvistaminen

Toimenpiteet:

- Ø Vanhusneuvoston omat sivut kaupungin verkkosivuilla pidetään ajantasaisina ja informatiivisina.
- Ø Vanhusneuvoston asialistat ja pöytäkirjat ovat kaikkien luettavissa kaupungin verkkosivuilla (paatokset.vantaa.fi). Mahdollisuutta jonkun vuoden 2019 kokouksen suoratoistoon Vantaa-kanavalla selvitetään.
- Ø Vanhusneuvoston jäsenet viestivät vanhusneuvoston asioista omien taustayhteisöjensä tapaamisissa ja tilaisuuksissa.
- Ø Vanhusneuvoston jäsenet esittelevät vanhusneuvoston toimintaa eri yhteyksissä.
- Ø Vanhusneuvoston kokouksiin pyydetään tarpeen mukaan myös kolmannen sektorin edustajia esittelemään ja keskustelemaan ikäihmisille ajankohtaisista asioista.
- Ø Vanhusneuvosto tekee yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen kanssa ja isännöi pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokousta 22.10.2019.
- Ø Vanhusneuvosto osallistuu kuusikkokuntien vanhusneuvostojen yhteistapaamisiin sekä harkinnan mukaan muihin tilaisuuksiin, jotka edistävät vanhusneuvoston tunnettuutta ja/tai yhteistyötä muiden tahojen kanssa.
- Ø 20-vuotisjuhlavuoden kunniaksi vanhusneuvosto jakaa ensimmäistä kertaa Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen asialle, teolle tai hankkeelle, joka on erityisesti edistänyt ikäihmisten hyvinvointia, asemaa tai oikeuksia Vantaalla.
- Ø Muut mahdolliset merkkivuoden erityistoimenpiteet tai -tilaisuudet

3. Yhdenvertaisuuden edistäminen

Toimenpiteet:

- Ø Vanhusneuvosto kiinnittää erityistä huomiota vähemmistö- ja erityisryhmiin (esim. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt, etniset vähemmistöt) kuuluvien ikäihmisten tilanteeseen, palveluntarpeisiin ja palvelujärjestelmän toimivuuteen tässä suhteessa. Kokouksissa kuullaan mahdollisuuksien mukaan myös ns. kokemuksellista ääntä.

4. Kokoukset

Vanhusneuvoston kokouksissa käsitellään yllä esitelyihin toiminnan painopisteisiin nivoutuvia aiheita, toimialojen ja vanhusneuvoston jäsenten asialistalle tuomia ikääntyvien palveluja koskevia ajankohtaisia asioita sekä tarpeen mukaan muita ajankohtaisia asioita (esim. Sote). Kokousten valmistelussa hyödynnetään myös vanhusneuvoston jäseniltä toimintasuunnitelman 2019 laatimisen yhteydessä kerättyjä kokousaiheita. Kunkin kokouksen asialistan valmistelee vanhusneuvoston sihteeri yhteistyössä puheenjohtajan kanssa.

Vanhusneuvoston kokouksissa arvioidaan ja seurataan palvelujen toteutumista, osallistutaan suunnitteluun ja tehdään kehittämis ehdotuksia toimialojen johdolle. Lisäksi tehdään aloitteita ja annetaan lausuntoja ikääntyvien hyvinvointia edistävästä palveluista.

Vanhusneuvoston jäsenet edustavat vanhusneuvostossa ikäihmisten asiantuntemusta. Jäsenet tuovat vanhusneuvoston kokouksiin tiedoksi taustaryhmiensä toiveita ja tarpeita. Vanhusneuvoston jäseniä kannustetaan koko toimintavuoden ajan tekemään aktiivisesti aloitteita vanhusneuvoston kokouksessa käsiteltäväksi aiheiksi tuomalla asioita ennen kokouksia sihteerin tai puheenjohtajan tietoon.

Asiantuntijaedustajat toimivat yhdyshenkilöinä vanhusneuvoston sekä eri toimialojen /edustamiensa tahojen välillä. Heidän tehtävänä on tuoda edustamansa tahon ikääntyviä koskevat aiheet vanhusneuvoston käsittelyyn sekä viedä vanhusneuvoston aloitteet, kannanotot, lausunnot ja kehittämis ehdotukset organisaationsa käsiteltäväksi.

Vanhusneuvosto seuraa kokouksissaan toimintasuunnitelman toteutumista. Toimintasuunnitelmaa on mahdollista muokata ajankohtaisten tarpeiden pohjalta.

Talousarvio 2019

Vuodelle 2019 vanhusneuvoston TA-määräraha toimintakuluihin on n. 26 000 €. Tämä sisältää kokouspalkkioiden lisäksi määrärahavarausten mm. painatuksiin ja kopioihin, matkustus- ja kuljetuspalkkioihin, tilaisuuksien tilavuokriin sekä kokoustarjoiluihin. Lisäksi vanhusneuvostolle osoitetaan 50 % valmistelija-sihteerin työntekijäresurssi.

11 § Tiedoksi merkittävät asiat

1. Vanhusneuvoston uutena sihteerinä on aloittanut koordinaattori Jenna Hirvonen 02.01.2019 alkaen. Sihteerin tavoittaa puhelinnumerosta 040-141 8164 tai sähköpostiosoitteesta jenna.hirvonen2@vantaa.fi (huomaa numero 2 nimen perässä).
2. Maankäytön toimialan edustajan Olli Tammisen sijaisena vanhusneuvostossa vuonna 2019 toimii Suvi Rytkönen-Halonen. **Käsittely:** Suvi Rytkönen-Halonen toimii sijaisena vain kesään 2019 saakka.
3. Eläkeliiton Seutulan yhdistys antoi 12.11.2018 syyskokouksessaan kannanoton, jossa yhdistys haluaa kiinnittää Vantaan kaupungin päättäjien huomion ikäihmisten todellisuuteen haja-asutusalueella palveluja karsittaessa. Kannanotto kokonaisuudessaan löytyy Extranetistä. **Käsittely:** Todettiin, että vanhusneuvosto yhtyy yhdistyksen kannanotossa esitettyyn näkemykseen ja päätettiin kirjata tämä pöytäkirjaan.

Vanhusneuvosto 24.01.2019 § 11

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.